

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:2878

av **Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M)**

Den skånska modernäringen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skånskt jordbruks konkurrenskraft och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om den skånska landsbygden som bostadsort och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om arbetstillfällena på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har alla förutsättningar för tillväxt med de gröna näringarna som växtkraft i Skåne. Här finns bördig åkermark som ger en naturlig tillgång till högkvalitativa råvaror, ett mildt klimat och ett bra geografiskt läge. För att ta tillvara på dessa möjligheter bör det finnas satsningar på ett konkurrenskraftigt jordbruk, en växande turistnäring och en stark livsmedelsindustri som gynnar hela landet.

För att få önskad utveckling ser vi dock ett antal moln på den skånska himlen som behöver skingras. Det gäller framförallt skånska och svenska lantbrukares konkurrenskraft jämfört med sina konkurrenter i resten av EU. Svenska myndigheters tolkningar och implementeringar av beslut som fattas på EU-nivå kan få konsekvenser för svenskt jordbruk om de inte är samstämmiga med resten av EU. Ett sådant exempel är Kemikalieinspektionens beslut om att i Sverige, tidigare än vad motsvarande myndigheter gör i andra länder, stoppa användningen av vissa substanser. Att alltid ligga i framkant och inte gå i takt med övriga länder kan leda till konkurrensnackdelar för svenska företagare inom de gröna näringarna. Därför vore det välkommet om det tydliggörs vilka kostnadsdrivande svenska lagar, skatter och regler som finns och som minskar svensk och skånsk livsmedelsproduktions konkurrenskraft.

Långsiktigt är även en avreglering och marknadsanpassning av jordbrukspolitiken inom hela EU något vi vill eftersträva. Utöver framgångsrika lantbruksföretag finns ett stort behov av en framgångsrik livsmedelsindustri. Skånes geografiska läge ger utomordentligt goda förutsättningar för en sådan utveckling och tillväxt, inte bara för att producera livsmedel utan också för att säkerställa en ökad livsmedelssäkerhet. Skånes Livsmedelsakademi, Lantbruksuniversitetet i Alnarp och flera stora livsmedelsaktörer från trakten är exempel på starka drivkrafter för skånsk livsmedelsproduktion. Skåne är en viktig del för att kunna samla och utveckla framtidens matproduktion och livsmedelsförsörjning i landet. Livsmedelsföretaget Findus beslut om att stänga sin produktion i skånska Bjuv till förmån för annan industri i Europa påverkar inte bara skånska livsmedelskedjan med stor effekt på såväl odling som forskning utan även Sverige som helhet då Skåne idag står för hälften av Sveriges samlade livsmedelsproduktion. Livsmedelsindustrin är en sektor med stor potential. Tillsammans med jordbruket håller den vår landsbygd levande genom att skapa jobb och tillväxt.

Svenskt jordbruk ger bra livsmedel. Närproducerad mat har mervärde för många konsumenter och efterfrågan är stor. Vi vill utveckla den småskaliga livsmedelsproduktionen vilket ger möjlighet för företagen inom jordbruks- och livsmedelssektorn att växa. På längre sikt måste också produktiviteten öka inom livsmedelsproduktionen. På politisk nivå innebär detta att arbetet med minskat regelkrångel och lättad administrativ börda bör fortgå, såväl på EU-nivå som i den nationella tillämpningen av EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Andelen småskalig produktion ökar på marknaden, likaså efterfrågan på lokalt producerade varor. Småskalighet är en del av landsbygden och därför bör de gemensamt med annat företagande fortsätta ges möjligheter att verka och utvecklas, inte minst när det gäller möjligheten till gårdsförsäljning, där såväl livsmedel som alkoholhaltiga drycker bör ses över.

Skånsk landsbygd som bostadsort och arbetsplats

För att öka bosättningen på landsbygden bör det ske en kontinuerlig social utveckling. Nyttänkande och alternativa verksamheter är många gånger avgörande och bör därför uppmuntras. Landsbygden har plats för fler än enbart lantbrukare och fritidsboende. Livsmedel och turism är ett exempel på områden där det finns en stor utvecklingspotential. Genom att göra det enklare att starta och driva företag, även på landsbygden, kan vi skapa fler möjligheter för människor att såväl leva som verka på landsbygden.

Skåne som turism- och matregion

Skåne har goda förutsättningar att på sikt bli en ledande turistregion som lockar besökare med en kombination av god mat och dryck samt natursköna upplevelser. Nya och innovativa satsningar på turism och Skånes kultur- och naturtillgångar kommer leda till att regionen blir mer dynamisk och en mer attraktiv plats att bo och verka i. I dag har lokalproducerad mat blivit allt mer eftertraktad vilket ger ökade möjligheter för småskaliga livsmedelsverksamheter att växa. Mat som är hälsosam och producerad med respekt för såväl djur som natur har också mervärde när många människor ska göra sina val i butiken hemmavid.

Redan i dag bedriver Skånes Livsmedelsakademi närmare 120 olika projekt med anknytning till skånsk mat. Vi har även många skånska lantbrukare som arbetar utifrån god djurhållning och med lokala råvaror i fokus. Regionens unika geografiska läge med närhet till Danmark, Tyskland och Polen ger fortsatt goda förutsättningar för ökad export, nyinvesteringar och bättre tillväxt. Ett fortsatt växande Skåne med fler företagare inom matindustrin med fokus på handel och turism bidrar sammantaget till ett starkare Sverige. Företagande på landsbygden kopplar samman besöksnäring, odling, försäljning och möjligheten till att bo på lantgård, att övernatta på vandrarhem eller bed and breakfast till en helhet. Det skapar i sin tur möjligheter till fler arbetstillfällen inom såväl kvalificerade som okvalificerade jobb. Inte minst unga har en potential till att ta ett steg in på arbetsmarknaden via de gröna näringarna.

Företagen inom de gröna näringarna vill också satsa, utveckla sina verksamheter och anställa fler. Men många lever i dag också med små marginaler och ekonomin är därför skör, och lägg där till att de konkurrerar med en tuff internationell marknad. Detta gör att politiska beslut som påverkar jobben slår hårt och skapar osäkerhet. Därför krävs långsiktiga spelregler med låga trösklar för att anställa så att det fortsatt går att bedriva verksamhet med tillförsikt om utveckling utanför städerna för våra unga och för arbetstillfällen.

Här spelar turismen en stor roll för sysselsättning. Räknat i årsarbetare genererade turismen i Skåne län 31 784 årsarbetare. Majoriteten av dessa årsarbetare återfanns i de turistintensiva branscherna såsom boende, restaurang samt resor och transporter. Totalt uppgick turistomsättningen i Skåne län till 42 541 miljoner kronor 2014. Det är en ökning med cirka 6 procent jämfört med föregående år enligt HUI Research/STS. Under första halvåret 2016 hade Skåne samtidigt närmare 2,3 miljoner gästnätter enligt Tourism in Skånes undersökning, vilket är en ökning med 7,3 procent.

Följ det danska exemplet

Nyligen presenterade Danmarks regering en ny strategi för att öka turismen där målet är att öka antalet gästnätter med 17 miljoner under de kommande tio åren. Inom strategin lägger man fokus på fem områden; 1) Mer effektiv marknadsföring, 2) Bättre tillgänglighet, 3) Bättre turistupplevelser, 4) Fler logimöjligheter och 5) Reglering av ramvillkor. Samtidigt ska strategin uppmuntra mer samarbete mellan privata och offentliga turistaktörer. Givet närheten till Danmark torde det vara naturligt för Skåne att inspireras och efterfölja det danska exemplet för att lyfta fram Skåne som en lockande, attraktiv och dynamisk region att besöka. Redan idag flockas exempelvis danska turister till Skåne och sedan Öresundsbron invigdes sommaren 2000 har antalet övernattningar i Skåne av danska turister ökat med 90 procent.

Gårdsförsäljning i Skåne som en del i en modern besöksnäring

Mikrobryggerierna och vingårdarna i Sverige växer så det knakar och intresset för drycker som producerats i mindre skala har växt betydligt. Det skapar inte minst nya arbetstillfällen och försörjning på landsbygden. Men samtidigt upplever flera mindre producenter att det är svårt att komma in på Systembolagets sortiment med deras nya regler. Möjligheten att sälja sina egna produkter ger dessa producenter en grundtrygghet

att stå på samtidigt som det ökar möjligheten att marknadsföra sina produkter. Det stärker turism- och besöksnäringen vilket i sin tur skapar fler jobb.

Alkohol- och utskänkningstillstånd måste vara anpassade till en internationell turism. Exempelvis bör det bli möjligt för lokala alkoholproducenter att sälja produkter till privatkunder direkt från gården, under reglerade former. Skånes framväxande mikrobryggerier och vingårdar har här möjlighet att vara bidragande till ökad mat- och dryckesturism. Sverige är idag det enda landet i EU som inte tillåter gårdsförsäljning. Det är orimligt. Likt Finland har Sverige ett statligt monopol på detaljhandel av alkohol (Alko respektive Systembolaget).

Det som fungerar i vårt östra grannland under väldigt liknande förutsättningar fungerar rimligen också bra i Sverige. I detta är det naturligt att Skåne leder vägen. Vi har ett generellt mildt klimat som ger goda förutsättningar till att producera vin och redan i dag finns det redan ett 30-tal vingårdar i Skåne, bland annat Idala gård i Trelleborg, Kullahalvöns vingård, Fjärilsgården i Ystad och Vingården i Klagshamn strax utanför Malmö.

Levande landsbygd

Att skapa nya företag och attraktivitet i hela landet där Skåne utgör en viktig del är verkligen en mycket viktig landsbygdsfråga. För en levande landsbygd är det önskvärt med en väl utbyggd infrastruktur. Människor bör ha samma möjligheter att leva och verka på landsbygden som i en tätort.

För att öka landsbygdens attraktivitet är bland annat den fortsatta bredbandsutbyggnaden en viktig del av utvecklingen på skånsk landsbygd och kan långsiktigt bli en ödesfråga för besöksnäringen om den inte byggs ut i tillräckligt snabb takt. Frågan är av stor betydelse i den urbana människans liv och behovet av att kunna kommunicera med omvärlden på den plats hon befinner sig har blivit allt större. För att skapa nya företag och attraktivitet i hela landet är landsbygdsfrågan mycket viktig och där utgör Skåne en viktig tillväxtpotential. Med rätt incitament och förutsättningar har Skåne stor potential att ge ett betydelsefullt bidrag till Sveriges fortsatta utveckling av företagande inom de gröna näringarna och en aktiv landsbygdsutveckling.

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Maria Malmer Stenergard (M)

Ewa Thalén Finné (M)

Boriana Åberg (M)

Patrick Reslow (M)

Anette Åkesson (M)

Olof Lavesson (M)

Gunilla Nordgren (M)

Thomas Finnborg (M)

Anders Hansson (M)

Tobias Billström (M)

Hans Wallmark (M)